

Zitting 1975-1976

14 048

Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Suriname inzake het verblijf en de vestiging van wederzijdse onderdanen; Paramaribo, 25 november 1975

Nr. 1

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Ter griffies van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen 14 oktober 1976. De wens dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal zal worden onderworpen, kan door of namens een of beide Kamers of door ten minste vijftien leden van de Eerste Kamer dan wel dertig leden van de Tweede Kamer te kennen worden gegeven uiterlijk op 14 oktober 1976.

Aan de Voorzitters van de Eerste Kamer en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

10 september 1976

Ter voldoening aan het bepaalde in het tweede lid van artikel 60 en onder verwijzing naar het derde lid van artikel 61 van de Grondwet, de Raad van State gehoord, heb ik de eer u hierbij de tekst over te leggen van op 25 november 1975 te Paramaribo tot stand gekomen Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Suriname inzake het verblijf en de vestiging van wederzijdse onderdanen (Trb. 1975, 133).¹

Een toelichtende nota bij deze overeenkomst gelieve u hiernevens aan te treffen.

De goedkeuring wordt alleen voor Nederland gevraagd.

De Minister van Buitenlandse Zaken
M. van der Stoep

¹ Nedergelegd op de bibliotheek ter inzage van de leden.

1. Algemeen

De onafhankelijkheid van Suriname zal belangrijke consequenties hebben voor het verblijf en de vestiging in Nederland van Surinaamse onderdanen, alsmede voor het verblijf en de vestiging in Suriname van Nederlandse onderdanen. Zolang Suriname deel uitmaakte van het Koninkrijk, waren de onderdanen van dat land, evenals die van de Nederlandse Antillen, Nederlanders. Nederland heeft zich steeds op het standpunt gesteld dat alle Nederlanders, dus ook zij die afkomstig zijn uit Suriname en de Nederlandse Antillen, voor wat betreft de toelating tot Nederland en het verblijf en de vestiging aldaar gelijke rechten hebben. In Suriname en de Nederlandse Antillen was de situatie anders, omdat in die beide landen uit 1916 stammende regelingen bestonden waarvan Rijksgenoten niet waren vrijgesteld. In de Nederlandse Antillen bestaat deze situatie trouwens nog steeds.

De onafhankelijkheid van Suriname brengt mee dat zij die de Surinaamse nationaliteit hebben gekregen ten opzichte van het Koninkrijk vreemdelingen zijn geworden, terwijl zij die de Nederlandse nationaliteit hebben behouden in Suriname vreemdelingen zijn geworden. Zouden geen speciale voorzieningen worden getroffen, dan zouden onderdanen van het ene land voor het binnenkomen in het andere, ook voor kort verblijf, aan visumplicht zijn onderworpen, terwijl voor het overige alle normale bepalingen van het vreemdelingenrecht van toepassing zouden zijn. Voor Nederland zou dat betekenen, dat Surinamers onverkort onderworpen zouden zijn aan de voorschriften van de Vreemdelingenwet en de Wet arbeidsvergunning vreemdelingen, alsmede aan uitvoeringsregelingen die op deze wetten berusten.

In het rapport van de Koninkrijkscommissie is echter aanbevolen wel speciale voorzieningen te treffen. Dit rapport (blz. 14, eerste alinea) zegt daarover het volgende: «Gegeven de bijzondere banden die tussen de volken van het Koninkrijk bestaan, en die zullen blijven bestaan ook nadat Suriname onafhankelijk is geworden, spreekt het vanzelf dat het bezit van de Surinaamse nationaliteit geenszins met zich mede brengt dat Surinamers met willekeurige andere vreemdelingen zullen worden gelijkgesteld. Bij overeenkomst zal moeten worden geregeld in welke opzichten de bezitter van de Surinaamse nationaliteit in Nederland en in de Nederlandse Antillen een voorkeursbehandeling geniet.»

De overeenkomsten tussen de regeringen van de Beneluxlanden en van Suriname over de afschaffing van de visumplicht en tussen de regering van het Koninkrijk der Nederlanden en die van de Republiek Suriname inzake het verblijf en de vestiging van wederzijdse onderdanen strekken ertoe aan deze voorkeursbehandeling gestalte te geven. Opgemerkt moet allereerst worden dat beide overeenkomsten, voor wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft, voorshands slechts betrekking hadden op Nederland. Beide voorzien echter in de mogelijkheid van uitbreiding van de gelding tot de Nederlandse Antillen, hetgeen met betrekking tot de visumafschaffingsovereenkomst reeds heeft plaatsgevonden. Een dergelijke uitbreiding van de onderhavige overeenkomst zal echter nog onderwerp van nader overleg tussen de regeringen van Suriname en van de Nederlandse Antillen dienen te zijn.

Terwijl de visum-afschaffingsovereenkomst het normale patroon van dergelijke overeenkomsten, die door de Beneluxlanden met vele andere landen zijn afgesloten, volgt, heeft de Overeenkomst inzake het verblijf en de vestiging van wederzijdse onderdanen een geheel eigen karakter. De overeenkomst is, zoals tussen onafhankelijke landen ook normaal is, wederkerig. Zij betreft evenzeer het verblijf en de vestiging van Surinamers in Nederland, als het verblijf en de vestiging van Nederlanders in Suriname. In deze toelichting zal de Overeenkomst echter aan de hand van het eerste aspect nader worden belicht.

Men zou de vraag kunnen stellen of in plaats van een geprivilegieerde regeling van het verblijf en de vestiging niet beter voorzien had kunnen worden in volledige vrijheid van verblijf en vestiging van wederzijdse onderdanen. Wij menen deze vraag ontkennend te moeten beantwoorden. Niet alleen zou een stelsel van volledige vrijheid belangrijk verder gaan dan waartoe de Koninkrijkscommissie heeft geadviseerd, er bestaan ook wezenlijke bezwaren tegen.

Zouden, nu Suriname onafhankelijk is geworden, Surinamers als voorheen volledig vrij zijn naar Nederland te gaan, daar te verblijven en zich daar te vestigen, dan zou dit betekenen dat op het stuk van het personenverkeer Suriname in feite niet onafhankelijk zou zijn geworden. Vrije toegang van elkaars onderdanen in een ander land is tussen onafhankelijke staten geen normaal verschijnsel. Men kan dit verklaren uit de verantwoordelijkheid die de overheid en een onafhankelijk land tegenover zijn onderdanen heeft. Het is immers de taak van elke overheid in zo volledig mogelijke mate te zorgen voor het geestelijk en materieel welzijn van de onderdanen.

Zouden deze onderdanen, indien zij menen op het gebied van geestelijk of materieel welzijn tekort te komen, zonder meer hun heil elders kunnen zoeken, dan zou dat met dit beginsel in strijd kunnen komen. In de tweede plaats – men zou dat kunnen zien als de andere zijde van dezelfde medaille – brengt de verantwoordelijkheid die de overheid heeft voor het welzijn van de eigen onderdanen mede dat zij ervoor moet waken dat de belangen van de eigen onderdanen niet onredelijk worden geschaad door de zorg die aan vreemdelingen wordt besteed. Voorbeelden zijn arbeidsvoorziening en huisvesting.

Volledigheidshalve moet hieraan worden toegevoegd dat er wel uitzonderingen op de geschetste situatie bestaan, bij voorbeeld in het kader van de Benelux en – tot op zekere hoogte – de EEG. Men kan dit echter zien als het afstand doen van nationale zelfstandigheid op een beperkt terrein.

De onderhavige overeenkomst heeft, rekening houdende met het in het voorgaande weergegeven beginsel uitwerking gegeven aan de door de Koninkrijkscommissie bepleite voorkeurspositie op grond van de bijzondere banden tussen de volken van beide landen.

Uit Suriname afkomstige personen die op de datum van de onafhankelijkheid hun woonplaats of werkelijk verblijf buiten Suriname, met name in Nederland, hebben behouden in beginsel zonder meer de Nederlandse nationaliteit. Voor hen geldt, althans in Nederland, de Overeenkomst dan ook niet. Dergelijke personen kunnen echter, volgens artikel 5, lid 1 van de Toescheidingsovereenkomst inzake nationaliteiten (Trb. 1975, 132), ook opteren voor de Surinaamse nationaliteit. In dat geval worden zij voor Nederland vreemdelingen. Voor hen is wel een regeling in de Overeenkomst opgenomen (artikelen 8 en 9). De artikelen 2 t/m 7 hebben – van Nederland uit bezien – betrekking op die Surinamers die zich voor een langer verblijf naar Nederland willen begeven. Het beginsel van de regeling die men daar vindt is dat toestemming tot verblijf wordt verleend aan een onderdaan van het andere land, die beschikt over voldoende middelen van bestaan en in de meeste gevallen over passende huisvesting. Dit laatste is slechts niet het geval bij artikel 6 (verblijf ten behoeve van het volgen van een opleiding).

De bron van de bestaansmiddelen kan van verschillende aard zijn: eigen middelen (artikel 2), loon uit arbeid (artikel 3), inkomsten uit arbeid als zelfstandige (artikel 4), of onderhoud door een lid van het gezin (artikel 5). In het geval van het volgen van een opleiding (artikel 6) zullen de bestaansmiddelen bij voorbeeld kunnen bestaan uit een studiebeurs.

Onder passende huisvesting (voor een Surinamer, c.q. Surinaams gezin in Nederland) is te verstaan huisvesting die in het gebied van verblijf voor een Nederlander, c.q. Nederlands gezin, in vergelijkbare omstandigheden als normaal wordt beschouwd. Een soortgelijke clause voor (gezinsleden van) werknemers die binnen de EEG in een andere lid-staat werken vindt men in Verordening 1612/68 van de Raad van de Europese Gemeenschappen d.d. 15 oktober 1968, (PB/EG van 19 oktober 1968, nr. L. 257) artikel 10, derde lid. Daarnaast kan ook met de wensen en gevoelens van de betrokkene rekening worden gehouden.

2. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

In dit artikel wordt een begripsomschrijving gegeven die goeddeels wel voor zich zelf spreekt. Een onderdaan van Suriname is iemand die volgens de Surinaamse nationaliteitswetgeving Surinamer is, een onderdaan van het Koninkrijk der Nederlanden is iemand die volgens de wetgeving van het Koninkrijk Nederlander is.

Artikel 2

In dit artikel wordt de toestemming tot verblijf geregeld voor hen die uit eigen middelen in hun onderhoud kunnen voorzien. De bestaansmiddelen kunnen in de hier bedoelde gevallen bij voorbeeld worden verkregen uit een pensioen of lijfrente, dan wel uit eigen vermogensbestanddelen. Ook kan worden gedacht aan betaald verlof van lange duur. Artikel 2 is niet bedoeld voor een geval als ondersteuning door familieleden: daarvoor geldt de regeling van artikel 5. Wel blijkt uit artikel 5, dat weer naar artikel 2 terugverwijst, dat degene die zelfstandig over middelen van bestaan beschikt, ook zijn gezinsleden mag laten overkomen, uiteraard voor zover de beschikbare bestaansmiddelen daarvoor voldoende zijn.

De toestemming wordt verleend voor de periode waarvoor verwacht kan worden dat de bestaansmiddelen toereikend zijn. Zou iemand over een kapitaalje beschikken dat voldoende is om twee jaar van te leven, dan kan de toestemming bij voorbeeld voor twee jaar worden verleend. Zou hij ook zijn familieleden willen laten overkomen, dan zal dit in zo'n geval repercussies hebben op de verblijfsduur, omdat immers de beschikbare middelen sneller verbruikt zullen zijn.

Artikel 3

Dit artikel regelt de toestemming tot verblijf ten behoeve van het verrichten van arbeid in loondienst. De vereisten zijn een arbeidsplaats en passende huisvesting. Reeds daarin komt, wat Nederland betreft, de voorkeursbehandeling tot uitdrukking, omdat toestemming tot het in Nederland verrichten van arbeid door vreemdelingen meestal alleen dan buiten de werving om wordt verleend als de betrokken vreemdeling geschoold is, als voor het werk op de Nederlandse arbeidsmarkt geen Nederlander of daarmee gelijkgestelde beschikbaar is en als de vreemdeling aan bepaalde leeftijdseisen voldoet.

Een vergunning als bedoeld in artikel 3 wordt verleend voor een jaar (lid 2). Voldoet de betrokkene na afloop van die periode nog aan de eisen, dan kan de vergunning worden verlengd. Heeft de betrokkene gedurende 12 maanden onafgebroken gewerkt, dan geldt lid 3. In zo'n geval zal een permanente arbeidsvergunning en een vergunning tot verblijf voor 5 jaar worden verleend. In de overeenkomst zijn de arbeidsvergunning en de vergunning tot verblijf niet als zodanig onderscheiden, wat de reden is dat daar uitsluitend over een termijn van 5 jaar wordt gesproken.

Heeft een Surinamer gedurende een jaar in Nederland gewerkt, maar niet onafgebroken, dan wordt de toestemming weer voor een jaar verlengd. Voorbeeld: een Surinamer krijgt op 1 januari 1976 een toestemming tot verblijf (dat wil zeggen een arbeidsvergunning en een vergunning tot verblijf) overeenkomstig artikel 3, lid 1, voor de termijn van een jaar. Op 1 september wordt hij echter werkloos, maar op 1 oktober vindt hij opnieuw werk. Bij die gelegenheid krijgt hij een nieuwe arbeidsvergunning, opnieuw voor een jaar. Op 31 december 1976 verloopt zijn vergunning tot verblijf, maar deze wordt overeenkomstig artikel 3, tweede lid van de overeenkomst voor een jaar verlengd. Op 1 oktober 1977 kan de betrokkene dan overeenkomstig het derde lid een permanente arbeidsvergunning en een 5-jarige verblijfs-

vergunning krijgen. Een 5-jarige vergunning tot verblijf kan na afloop van de termijn worden verlengd, maar ook, overeenkomstig de bepalingen van de Vreemdelingenwet, in een vestigingsvergunning worden omgezet.

De Surinamer die naar Nederland wil gaan om daar aan het arbeidsproces deel te nemen heeft niet het voornemen voor een kort verblijf te gaan. In verband daarmee zal hij voor het vertrek een machtiging tot voorlopig verblijf moeten vragen, die hem zal worden verleend als hij een arbeidsplaats en passende huisvesting heeft. Het is echter mogelijk de overeenkomst soepel toe te passen. Dit houdt met name in dat de Surinamer die voor een kort verblijf naar Nederland vertrekt, maar gedurende dat verblijf werk en huisvesting vindt, ook de in artikel 3 van de overeenkomst bedoelde toestemming, geconcretiseerd in een arbeidsvergunning en een vergunning tot verblijf zal kunnen krijgen.

Artikel 4

In dit artikel wordt de toestemming voor het verblijf voor het verrichten van arbeid als zelfstandige geregeld. Het artikel loopt grotendeels parallel met artikel 3. Alleen wordt in plaats van een arbeidsplaats de eis gesteld dat de betrokkene voldoet aan de voorwaarden die, wederom wat Nederland betreft, voor Nederlanders gelden. Wil een Surinamer zich vestigen als zelfstandige in een bedrijfstak waarop een vestigingsbesluit krachtens de Vestigingswet bedrijven 1954 van toepassing is, dan zal hij derhalve een vestigingsvergunning, dan wel ontheffing overeenkomstig die wet dienen te hebben. Ook in dit geval wordt passende huisvesting vereist.

Artikel 5

Buitenlandse werknemers in Nederland mogen in het algemeen hun gezinsleden na twee jaar, soms een jaar, laten overkomen. Voor Surinamers voorziet de overeenkomst in een recht op onmiddellijke overkomst. Dit geldt niet alleen voor werknemers, maar ook voor degenen die toestemming tot verblijf hebben omdat zij over eigen middelen van bestaan beschikken en voor zelfstandigen. In alle gevallen geldt de eis van passende huisvesting, die in het algemeen gedeelte van deze toelichting al nader is verklaard. In Nederland zal deze eis voor gezinsleden van Surinamers op dezelfde wijze worden gehanteerd als voor z.g. begunstigde EEG-onderdanen.

In het tweede lid wordt omschreven wie onder gezinsleden worden verstaan. Dat is in de eerste plaats de wettige echtgenoot (uiteraard ook de wettige echtgenote). Ongehuwden, die een duurzame verhouding hebben, hebben eveneens het recht tot hereniging met hun partners. Het woord «exclusief» duidt echter aan dat dit recht slechts voor één partner bestaat. Men kan derhalve zijn concubine of homofiele partner laten overkomen, maar niet bij voorbeeld èn echtgenote èn concubine, of meer dan één concubine.

Wie de achter het vierde gedachtenstreepje bedoelde andere familieleden zijn, zal naar omstandigheden moeten worden beoordeeld. Men kan denken aan meerderjarige kinderen, die wel feitelijk tot het gezin behoren en van de ouders afhankelijk zijn, mogelijk ook aan kleinkinderen, die door de grootouders worden opgevoed, soms ook aan ouders, grootouders of zelfs neven en nichten.

Op te merken is dat aan personen die in het kader van gezinshereniging zijn toegelaten, in het algemeen een arbeidsvergunning niet onthouden zal kunnen worden. Derhalve kunnen de hier bedoelde bepalingen leiden tot vergroting van het aanbod op de arbeidsmarkt.

Artikel 6

In dit artikel wordt de toestemming tot verblijf voor het volgen van onderwijs geregeld. Vereist worden inschrijving bij een onderwijsinstelling en het gedekt zijn van de kosten van onderwijs en van levensonderhoud. Passende

huisvesting wordt in dit geval niet gevraagd, uitgaande van de veronderstelling dat deze voor studenten en vergelijkbare groepen altijd wel te vinden is.

Een loyale uitvoering van deze bepaling in de overeenkomst zal meebrengen dat inschrijving van een onderwijsinstelling waarbij de plaatsingsmogelijkheden beperkt zijn, op niet-discriminerende wijze zal geschieden. De feitelijke betekenis van het artikel zal voorts waarschijnlijk in aanzienlijke mate afhangen van de omvang waarin studiebeurzen kunnen worden verleend. Het lijkt niet op voorhand uitgesloten, dat hiervoor ontwikkelingsfondsen kunnen worden aangewend.

Volgens het tweede lid gelden de faciliteiten niet alleen voor het volgen van onderwijs aan een onderwijsinstelling, maar ook voor het volgen van een praktijkopleiding.

Artikel 7

In dit artikel worden de gronden genoemd waarop de verlenging of verlenging van een toestemming tot verblijf kan worden geweigerd, dan wel een verleende toestemming kan worden ingetrokken. Hiervoor wordt hoofdzakelijk het patroon gevolgd van artikel 12 van de Vreemdelingenwet, maar de regeling van de overeenkomst is voor de betrokkenen gunstiger, omdat de intrekingsgrond «op gronden aan het algemeen belang ontleend» ontbreekt.

Van belang is vooral het tweede lid sub c, volgens welk lid toestemming tot verblijf kan worden ingetrokken of verlenging hiervan kan worden geweigerd indien de betrokken persoon niet meer beschikt over voldoende middelen van bestaan. In het geval van artikel 2 kan dit betekenen dat de zelfstandige bestaansmiddelen zijn uitgeput, in het geval van artikel 3 dat de betrokkene zijn arbeidsplaats heeft verloren zonder recht op een werkloosheidsuitkering (bij voorbeeld doordat hij vrijwillig dan wel niet onvrijwillig werkloos is geworden), in het geval van artikel 4 dat het beroep van de betrokken persoon onvoldoende middelen van bestaan oplevert en in het geval van artikel dat de bestaansmiddelen zijn opgedroogd, bij voorbeeld bij niet-verlenging van een beurs. Uitdrukkelijk is bepaald dat voor levensonderhoud bestemde uitkeringen ingevolge sociale verzekeringswetten als middelen van bestaan worden aangemerkt. Deze bepaling vereist nog wel enige nadere toelichting.

Onder sociale verzekeringswetten moeten die wetten worden verstaan volgens welke op grond van premiebetaling het recht ontstaat op een uitkering in het geval van in die wet omschreven eventualiteiten. Regelingen als de Algemene Bijstandswet en de Wet werkloosheidsvoorziening zijn geen sociale verzekeringswetten.

Uitkeringen op grond van regelingen als de Ziekenfondswet, de Algemene Wet bijzondere ziektekosten en de kinderbijslagwetten zijn als zodanig niet voor levensonderhoud bestemd, al kunnen dergelijke uitkeringen wel aanvullende middelen van bestaan verschaffen. De sociale verzekeringswetten waarop de overeenkomst doelt zijn met name de Werkloosheidswet, de Ziektewet en de Wet op de arbeidsongeschiktheid. Daarnaast kan men ook de Algemene Ouderdomswet en de Algemene Weduwen- en Wezenwet als sociale verzekeringswetten in de hier bedoelde zin aanmerken. In een geval waarin een aanspraak op een gedeeltelijke uitkering krachtens een sociale verzekeringswet bestaat, zal de betrokkene voor de rest door arbeid in zijn levensonderhoud moeten voorzien. Wordt iemand bij voorbeeld voor 50% arbeidsongeschikt verklaard, dan kunnen zijn bestaansmiddelen voor de helft uit loon en voor de andere helft uit een partiële uitkering krachtens de WOA bestaan. Zou iemand een 50%-uitkering krachtens de WAO krijgen, maar daarnaast aangewezen zijn op een aanvullende uitkering krachtens de Algemene Bijstandswet, dan beschikt hij niet over voldoende middelen van bestaan.

Deze, in het algemeen gedeelte reeds genoemde, artikelen regelen de positie van Surinamers die op de dag waarop de onafhankelijkheid is ingegaan in Nederland verblijf hielden, maar opteren voor de Surinaamse nationaliteit. Hieraan voegen wij volledigheidshalve toe dat artikel 8 ook van belang kan zijn voor in Suriname verblijvende Nederlanders die ingevolge de Toescheidingsovereenkomst inzake nationaliteiten het Nederlandschap behouden.

Ons wederom tot het eerste geval beperkend, betekent deze regeling dat de hier bedoelde Surinamers zonder meer in Nederland kunnen blijven wonen en daar over alle rechten beschikken, met uitzondering van die waarvoor expliciet het Nederlandschap is vereist (zoals kiesrecht). Weigering of intrekking van de vestigingsvergunning in een dergelijk geval kan slechts plaatsvinden wanneer de betrokken Surinamer in Nederland is veroordeeld wegens een opzettelijk begaan misdrijf, waarvoor hem een gevangenisstraf van meer dan 4 jaar kan worden opgelegd of wanneer hij in Nederland een gevaar zou vormen voor de nationale veiligheid. Deze regeling is aanzienlijk beperkter dan die van artikel 14 van de Vreemdelingenwet, waar niet alleen meer gronden zijn genoemd, maar volgens welke reeds voor het geval van veroordeling wegens een misdrijf waarvoor gevangenisstraf van drie jaar of meer is bedreigd, een vergunning tot vestiging van een vreemdeling kan worden ingetrokken.

Het verschil tussen drie of meer dan vier jaar is van wezenlijke betekenis, omdat juist de strafbedreiging van vier jaar nogal eens voorkomt, bij voorbeeld wegens eenvoudige diefstal, Vuurwapenwet-delicten en Opiumwet-delicten. De formulering maakt wel duidelijk dat algemene strafverhogende omstandigheden mede in aanraking worden genomen.

Ter voorkoming van misverstand wijzen wij er nog op dat ook Surinamers die ná de onafhankelijkheidsdatum Nederland zijn binnengekomen, na verloop van tijd overeenkomstig artikel 13 van de Vreemdelingenwet een vestigingsvergunning kunnen krijgen. Op intrekking van dergelijke vergunningen zal niet artikel 9 van de overeenkomst, maar artikel 14 van de Vreemdelingenwet van toepassing zijn.

Artikel 10

Beide Staten verplichten zich zorg te dragen voor een systeem van rechtsbescherming in geval van een voor de betrokkene ongunstige beschikking. Onder een hogere voorziening is te verstaan hetzij de mogelijkheid van administratief beroep op een hogere instantie dan degene die de oorspronkelijke beslissing heeft genomen, hetzij beroep op een administratieve rechter (zoals de afdeling Rechtspraak van de Raad van State). In Nederland staan dergelijke voorzieningen open krachtens de Vreemdelingenwet resp. de Wet arbeidsvergunning vreemdelingen¹ juncto de Wet administratieve rechtspraak overheidsbeschikkingen. Zoals bekend ligt het bovendien in de bedoeling de rechtsbescherming krachtens de Vreemdelingenwet op korte termijn te verruimen.

Hoewel het moeilijk is ter zake een voor elk geval geldige beleidsregel vast te stellen, zal er gezien de bijzondere band tussen beide landen en de grote geografische afstand, naar worden gestreefd uitzetting terwijl er een beroepszaak hangende is, zoveel mogelijk te vermijden.

Artikel 11

Zolang de visum-afschaffingsovereenkomst tussen de Beneluxlanden en Suriname geldt, heeft artikel 10 geen betekenis. Zou de visum-afschaffingsovereenkomst komen te vervallen, dan zijn de regeringen van Nederland en Suriname verplicht aan wederzijdse onderdanen, die daarom verzoeken, een visum voor kort verblijf te verlenen. Dit visum kan alleen worden geweigerd in die omstandigheden, die ook volgens de visum-afschaffingsovereenkomst aan een (vrij) verblijf van drie maanden in de weg zouden staan.

¹ Of, in de toekomst, de (ontworpen) Wet arbeid buitenlandse werknemers.

Artikel 12

Zoals reeds werd vermeld en zoals blijkt uit dit artikel, zal de overeenkomst, wat het Koninkrijk betreft, alleen gelden voor het in Europa gelegen grondgebied van het Koninkrijk, doch is uitbreiding van de toepassing van de overeenkomst tot het grondgebied van de Nederlandse Antillen mogelijk door middel van een notawisseling tussen de Regering van het Koninkrijk en de Regering van de Republiek Suriname. Indien tot deze uitbreiding wordt overgegaan, waarover thans nog niets te zeggen valt, zal de desbetreffende notawisseling, als afzonderlijke overeenkomst, aan de parlementaire goedkeuring worden onderworpen.

Artikel 13

De overeenkomst heeft een looptijd van vijf jaar. In verlenging is niet expliciet voorzien. Uiteraard kan de overeenkomst desondanks worden verlengd, indien beide landen daartoe bereid zijn. Bij beëindiging van de overeenkomst zullen de op grond daarvan verkregen rechten niet worden aangetaast.

Voor de goede orde verwijzen wij ten slotte naar de behandeling door de beide Kamers der Staten-Generaal van de beëindiging van de statutaire band met Suriname, waarbij ook de onderhavige overeenkomst aan de orde is geweest (Bijl. Hand. II-13 473 (R 990), 13 476 en 13 482 en Hand. II 1975-1976, blzz. 464 t/m 631, alsmede Hand. I 1975-1976, 3de en 4de vergadering).

De Minister van Justitie a.i.,
J. M. den Uyl

De Minister van Buitenlandse Zaken, a.i.,
F. H. P. Trip